

Til medlem af Inatsisartut
Hans Enoksen
Naleraq

09-06-2022
Sags nr. 2022 - 12329
Akt. id. 20337020

Besvarelse af §37 spørgsmål nr. 107 - 2022 vedrørende dagligvarepriser

Postboks 260
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Kære Hans Enoksen

Tak for spørgsmålene. Spørgsmålene er gengivet enkeltvis nedenfor, efterfulgt af en besvarelse.

1. Med tanke på dagligvare priser Har man tænkt sig og tilpasse arbejdsmarkedsydelsen med tanke på dagligvare priser?

Størrelsen på arbejdsmarkedsydelse er bestemt i Inatsisartutlov om arbejdsmarkedsydelse. Ydelsen beregnes med udgangspunkt i 90% af SIK's mindsteløn for ufaglærte timelønnede.

a) Hvad tænker Naalakkersuisut mht. det stigende dagligvarepriser?

Naalakkersuisut ser med alvor på de stigende dagligvarepriser, og vil løbende holde øje med disse for at være forberedt på at kunne adressere problemer som prisstigningerne kan medføre, især for de dele af samfundet som vil blive hårdest ramt. Naalakkersuisut erkender desværre, at der formodes at komme prisstigninger, da dette er set globalt. Dette har ikke ramt Grønland endnu, men forventes at komme i fremtiden. Krigen i Ukraine samt eftervirkningerne af de økonomiske tiltag verden over under corona-pandemien er faktorer som påvirker priserne i adskillige industrier, deriblandt fødevarerindustrien. Det er en realitet som Naalakkersuisut tager med i deres nuværende og fremtidige arbejde.

Generelt om prisstigningerne

Inflationen er stadig lav i Grønland – seneste måling var på 0,2 pct

Inflationen i EU er på 7,5 pct og på 8,5 pct. i USA

Inflationen i EU og USA skyldes to ting:

dels krigen mellem Rusland og Ukraine, der har resulteret i højere globale fødevarer- og energipriser, og dels at udbuddet i nogle dele af økonomien ikke har kunnet følge med den kraftige stigning i vareefterspørgslen i forbindelse med Covid-19 pandemien, som har været understøttet af, at verdens økonomier har tilføjet en del penge til økonomien.

Det er vurderingen, at inflationen vil stige i Grønland på kort sigt.

Der kan være tegn på at stigningen i inflationen er midlertidig, da de 2 hoveddrivere; krigen mellem Rusland og Ukraine som kan håbes at være kortvarig, samt at de største økonomiske konsekvenser covid-19 lader til at være overstået.

Der er typisk særlig opmærksomhed om den stigende inflation i forhold til værdien af de sociale ydelser. Man kan således frygte, at de sociale ydelsers købekraft vil blive mindre, når priserne stiger. Dette forhold skal imidlertid særligt ses i lyset af, at:

Langt de fleste sociale ydelser satsreguleres eller er en andel af SIK-mindsteløn, så de vil følge med tiden følge inflationen. Satsreguleringen og SIK-mindsteløn formodes at følge lønudviklingen i samfundsøkonomien, og da denne antages at afspejle produktivitetsudviklingen i økonomien, vil den ikke blive udhulet af inflationen. Dermed vil højere inflation ikke udhule købekraften for lavindkomstgrupper der modtager sociale ydelser.

Lønningerne har dog vist sig at være mere rigide end priserne, således at der er forsinkelse i stigningerne i lønninger relativt til stigningen i inflationen.

Inden eventuel kompensation skal følgende umiddelbart være opfyldt:

1. først ske en stigning i inflationen i Grønland (seneste måling var den kun 0,2 %)
2. der skal være indikatorer at stigningen i inflationen ikke er midlertidig,
3. Satsreguleringen skal ikke følge med inflationen

2. Vi ved at kommunerne er ansvarlige for sociale ydelser, har Naalakkersuisut tanker om at samarbejde med kommunerne mht. at sociale ydelser kan hæves?

Se besvarelse på spørgsmål 1a.

3. Med tanke på dagligvarepriser der er stigende og med tanke på mennesker med lavtlønindkomster og specielt modtagere af sociale ydelser vil man forbedre disse ydelser?

Se besvarelse på spørgsmål 1 og 1a.

Med venlig hilsen

Jess Svane